

KAKO KVALITETNO GOSPODARITI KOMUNALNIM OTPADOM?

Čađavica, 29. veljače 2024.

Dinko Đurđević, mag.ing.oecoing., MBA

ŠTO JE KOMUNALNI OTPAD?

Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)

- komunalni otpad je **miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava**, uključujući:

- papir i karton
- staklo
- metal
- plastiku
- biootpad
- drvo
- tekstil
- ambalažu
- otpadnu električnu i elektroničku opremu
- otpadne baterije i akumulatore te
- glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj (...)

ZAKONODAVNI OKVIR

- Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva*
 - Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
 - Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/21)
 - Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN 106/22)
 - Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine
- + Plan gospodarenja otpadom Općine Čađavica za period 2018. - 2022.

*nadopuna sa fokusom na tekstilni otpad

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST HRVATSKE REPUBLIKE

Odluka o davanju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Odluka o davanju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine

ODLUKA
O DONOŠENJU PLANA GOSPODARENJA OTPADOM REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBRIJE 2023. – 2028. GODINE

Dodatak: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2023. – 2028. godine

Ustanovitelj: Ministarstvo za prosvjetu, znanost i tehnološko razvijeni

Uradnik: Ministar za prosvjetu, znanost i tehnološko razvijeni

Datum objave: 21.7.2023.

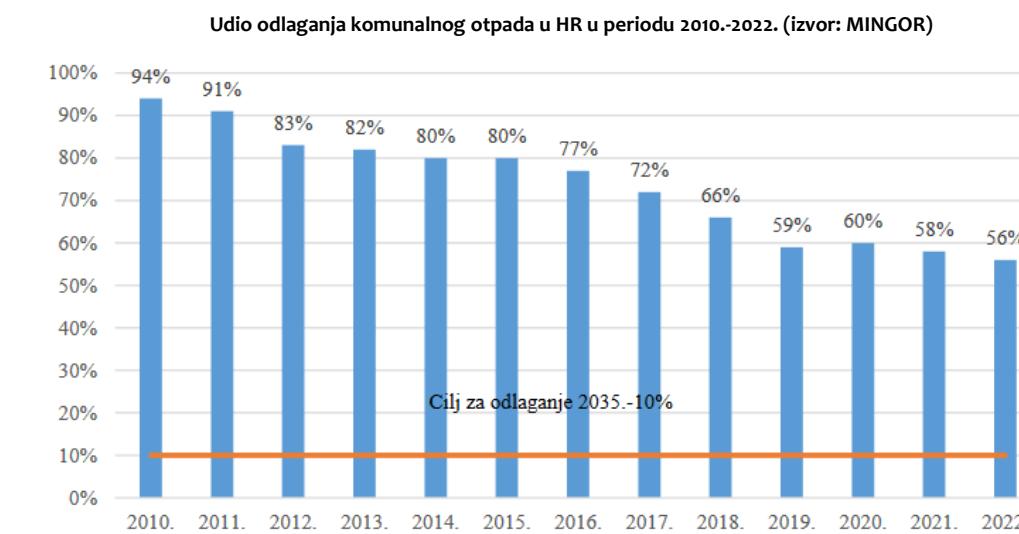
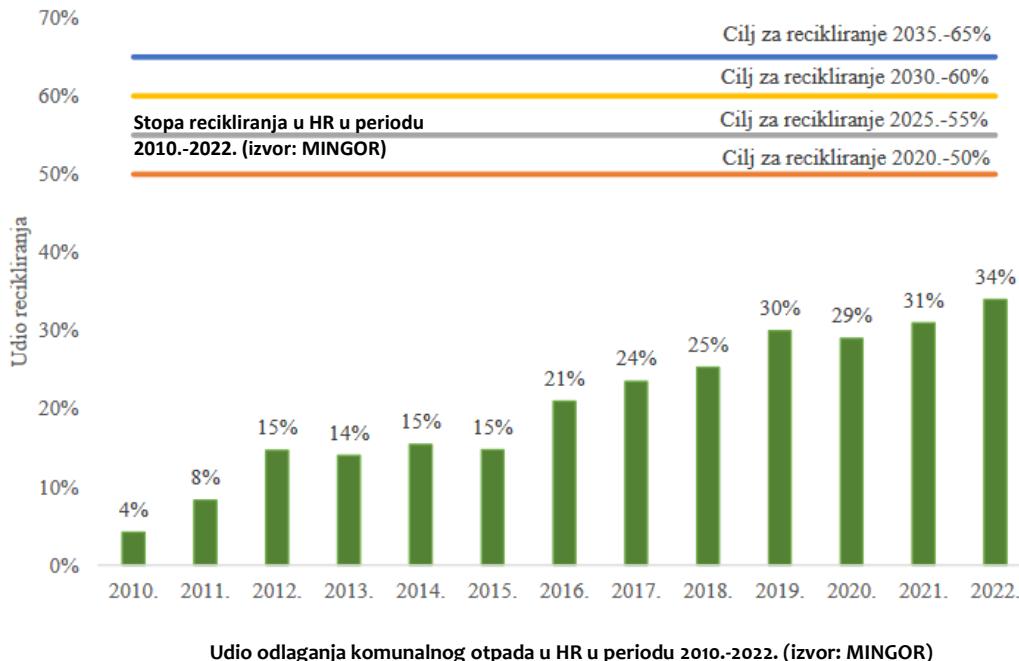
Uradnik: Ministar za prosvjetu, znanost i tehnološko razvijeni

Datum objave: 21.7.2023.

Preuzet od: [Ministarstvo za prosvjetu, znanost i tehnološko razvijeni](#)

CILJEVI

Komunalni otpad	<ul style="list-style-type: none"> Min. upotreba 55% do 2025. i priprema za ponovnu upotrebu Odlaganje najviše 264.661 tone biorazgradivog komunalnog otpada (35 % iz 1997. godine)
Otpadna ambalaža	Sakupiti i uporabiti najmanje 60% + reciklirati najmanje 65% (do 2026.) i 70% (do 2030.)
Otpadna plastika za jednokratnu upotrebu	Sakupljanje 77% do 2025. i 90% do 2029. godine
Baterije i akumulatori	Najmanje 45 % od prosječne godišnje količine na tržištu u protekle 3 godine
EE otpad	Najmanje 65 % prosječne mase EE na tržištu u 3 prethodne godine ili 85 % EE otpada proizvedenog u RH
Otpadne gume	
Otpadna ulja	Osigurati učinkovit sustav za sakupljanje

KAKO POSTIĆI CILJEVE?

- Eko-Flor Plus d.o.o. – prikupljanje otpada u Voćinu

- Spremnići na kućnom pragu:

- papir i karton – plavi spremnici

- plastika i tetra pak – žuti spremnici

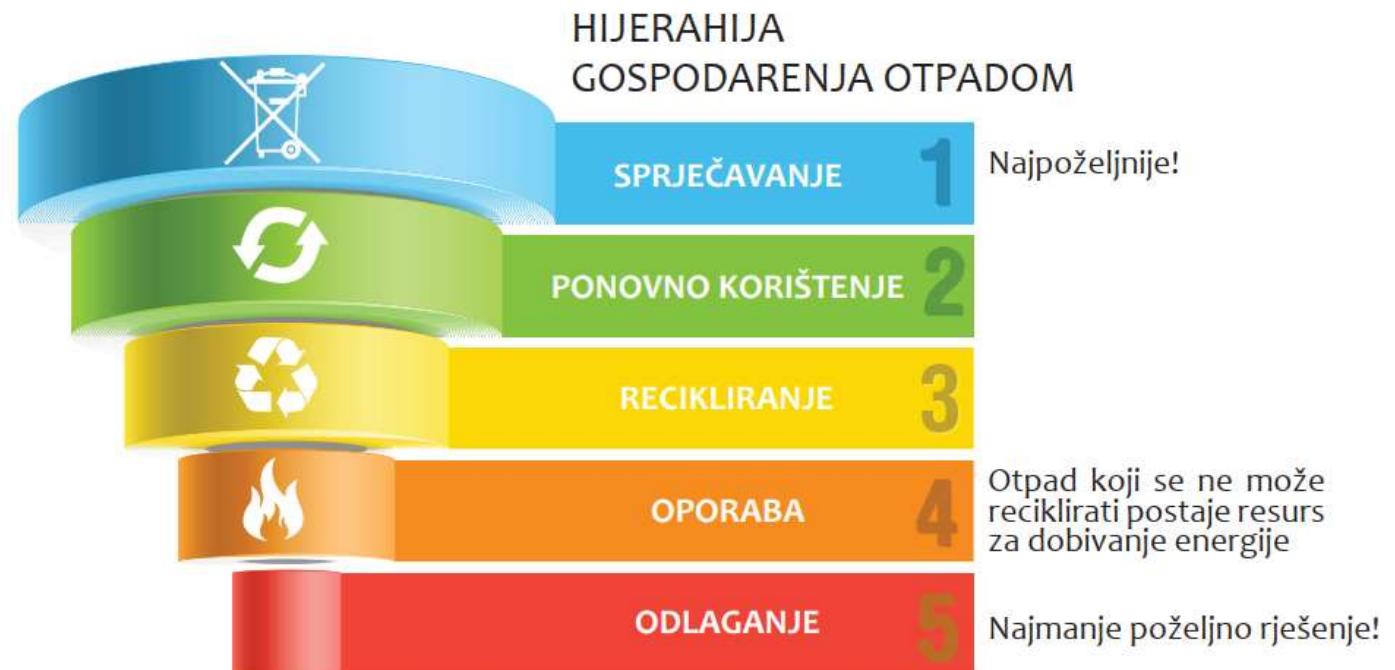
- miješani komunalni otpad – zeleni spremnici

- Zeleni otoci (plastika, papir i karton, staklo)

- Mobilno reciklažno dvorište

- **Sprječavanje nastanka i ponovno korištenje kao primarne aktivnosti!**

ZAKONSKE OBVEZE GRAĐANA

- Zabranjeno je odbacivanje otpada u okoliš
- Dužnost razvrstavanja otpada
- Zabranjeno je miješanje odvojeno prikupljenog biootpada s drugim vrstama otpada
- Zabranjeno je paljenje otpada u okolišu, na moru, biljnog otpada iz poljoprivrede i šumarstva, otpada koji je odvojeno sakupljen radi pripreme za ponovnu uporabu ili recikliranja

KAZNE ZA NEISPUNJAVANJE OBVEZA

- Sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom, predviđene su kazne za neispunjavanje obveza za fizičke osobe

Prekršaj (Čl. 165, st. 4)	Iznos kazne
Posjedovanje opasnog otpada koji nije prijavljen	
Posjedovanje posebnih kategorija otpada koje nisu predane na zbrinjavanje (opasna plastika, metali, gume, itd.)	
Biootpad nije predan na zbrinjavanje ili recikliran na mjestu nastanka	5.000 – 50.000 HRK (cca 665 – 6.635 EUR)
Otpad nije sakupljan ili predan odvojeno (a moguće ga je oporabiti ili pripremiti za ponovnu upotrebu)	
Gospodarenje otpadom nesukladno Zakonu (odvojeno sakupljanje, sakupljanje otpada, itd.)	
Miješanje otpadnih ulja	

KAZNE ZA NEISPUNJAVANJE OBVEZA

Prekršaj (Čl. 167, st. 4 + Čl. 170, st. 4)	Iznos kazne
Odbacivanje otpada u okoliš	
Odbacivanje otpada u more	
Miješanje biootpada s drugim vrstama otpada	
Spaljivanje otpada u okolišu	10.000 – 100.000 HRK (cca 1.330 – 13.270 EUR)
Prijevoz otpada bez dozvole	
Sakupljanje otpada bez dozvole	
Odlaganje otpada za koje postoji zabrana odlaganja	
Miješanje otpada s opasnim vrstama otpada	

Prekršaj (Čl. 171, st. 5)	Iznos kazne
Neispunjavanje obveza nakon nadzora	3.000 – 10.000 HRK (cca 400 – 1.330 EUR)

SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA

...s ciljem što je dulje mogućeg zadržavanja proizvoda u ciklusu kruženja tvari (i energije) te stvaranja dodatne vrijednosti proizvoda.

- Smanjenje štetnog utjecaja otpada na okoliš i ljudsko zdravlje
- Moguće uštede u kućanstvu!

PRIMJERI SPRJEČAVANJA NASTAJANJA OTPADA

- Čistite manje štetnim, a ujedno i jeftinijim sredstvima** (limunska kiselina, ocat, soda bikarbona)
- Koristite platnene krpe umjesto papirnatih ručnika**
- Prilagodite rad perilica za pranje rublja i posuđa** (ne uključujte ih ukoliko nisu u potpunosti napunjene)
- Procijenite svoje potrebe prije kupnje namirnica, provjerite datum isteka, planirajte obroke i **ne bacajte hranu**
- Dajte prednost proizvodima izrađenim od recikliranih materijala** ili s višim udjelom materijala koji se može reciklirati te kupujte proizvode s duljim vijekom trajanja (npr. drvene igračke umjesto plastičnih)
- Kupnja većih pakiranja** (izbjegavanje nastanka previše ambalaže)
- Izbjegavanje kupnje dvostruko pakiranih proizvoda**
- Izbjegavanje kupnje proizvoda za jednokratnu upotrebu** (papirnate čaše, tanjuri, britvice, itd.) - korištenje staklenih čaša i šalica

PONOVOA UPORABA

- Višekratno korištenje proizvoda za istu ili neku drugu svrhu (bez prethodne obrade)
- Pozitivni učinci na okoliš, štednja sirovine i energije, a može donijeti i uštede u kućanstvu!

Za ponovnu uporabu otpada nije potrebno mnogo... **samo trebate biti kreativni!**

PRIMJERI

Posudite alat koji će vam trebati samo jednom, umjesto da kupujete novi

Donirajte rabljenu i staru odjeću ili staro računalo, igračke, namještaj – sve se može popraviti i ponovno uporabiti

Neispravne uređaje pokušajte popraviti prije nego što ih odložite kao otpad

Stare četkice za zube i druge četke koristite za čišćenje kupaonskih pločica, radijatora, cipela i sl.

Razmislite prije nego što kupite novi proizvod; neke stvari u kućanstvu lako je popraviti

ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA – ZELENI OTOCI

- Odvojenim sakupljanjem otpada:

- štedimo sirovine
- brinemo o okolišu i zdravlju ljudi te
- potičemo otvaranje novih „zelenih radnih mjesta“

Zašto je potrebno kvalitetno odvajati otpad?

- Miješanjem raznih vrsta otpada u našim domovima nepovratno gubimo njihova korisna svojstva i pretvaramo otpad u „smeće“!

ODVOJENO SAKUPLJANJE OTPADA – ZELENI OTOCI

LOKACIJE ZELENIH OTOKA:

- naselje Čađavica – Dvorište zgrade Općine, Kolodvorska 2
- naselje Čađavica – Vukovarska ulica – Bastalov put
- naselje Vraneševci – Vraneševci 69
- naselje Starin – Vatrogasni dom, Starinbb
- Noskovci – Mjesni dom, Noskovcibb
- Čađavački Lug – Mjesni dom, Čađavački lug bb
- Donje Bazije – Mjesni dom
- Zvonimirovac – Krapinska bb
- Šaševo – Mjesni dom, Šaševobb

KAKO RAZDVAJATI PO SPREMNICIMA U KUĆANSTVU?

PAPIR I KARTON

- novine, časopisi, katalogi
- pisma, kuverte, papir za printanje, bilježnice, knjige, čestitke
- vrećice od papira i manje kartonske kutije
- ambalaža od papira i kartona: kutije za prehrambene i kozmetičke proizvode, jaja, cipele...

- onečišćeni i masni papir, vlažne maramice
- samoljepljive folije i maramice
- fotografije, foto papir
- ostaci od tapeta
- upotrebljena Tetra Pak ambalaža
- papir s folijom i plastikom

Spremniči za kućanstva*:

- Papir i karton
- Plastika
- Miješani komunalni otpad

PLASTIKA I TETRA PAK

- Tetra Pak ambalaža, boce za: mlječne proizvode i ostale napitke, ulje i ocat, deterdžente (bez oznake opasnog otpada)
- plastični čepovi i poklopci, pribor za jelo, slamke i kutije za CD i DVD
- vrećice za slatkiše i grickalice, zamrznute proizvode, wc papir ili papirnate ručnike, plastične vrećice iz trgovina plastične kutijice za namaze, sladoleda, zdjelice za kućanstvo
- zaštitna plastična ambalaža plastika ili folija
- plastične igračke (bez drugih materijala), ambalaža za kozmetiku i sredstava za osobnu higijenu (za kreme, šampone...)

Važno! Prije odlaganja oprati, spljoštiti i odložiti!

- višeslojna ambalaža koja je sastavljena od plastične folije izvana, a aluminijске folije iznutra (velika pakiranja dječje hrane ili grickalica)
- dječje igračke izrađene iz više materijala
- tapete, stiropor, sružve, laminat, kablovi (strujni, mrežni)
- četkice za zube, kišobrani, sportske lopte, upaljači...
- ambalažna plastika opasnog otpada, poput ambalaže nagrizajućih kiselina i tvari (od pesticida, boja, lakova, otapala) i ambalaže motornih ulja i maziva

MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD

- vrećice iz usisavača
- higijenski papiri, vlažne maramice
- ostaci od pripreme hrane
- zaprljani ili premazani, voštani, indigo papiri
- ambalaža neprikladna za reciklažu (npr. višeslojna od plastike i aluminija, ambalaža za lijekove)
- naljepnice, tapete i sružve
- pelene i higijenski ulošci

- ambalaža od metala, stakla i plastike
- upotrebljena Tetra Pak ambalaža od mlijeka i napitaka
- električni i elektronički uređaji (i pripadajući dodaci poput kablova)
- glomazni, metalni i građevinski otpad
- opasni otpad (fluorescentne svjetiljke, štedne žarulje, lakovi, otapala, baterije i akumulatori)
- tekući i polutekući otpad, žar i vrući pepeo
- žive životinje i životinjske lešine

*detaljan raspored odvoza na [linku](#)

OSTALE VRSTE OTPADA: GLOMAZNI OTPAD

- Beton, cigle, keramičke pločice, izolacijski materijal
- Najčešći otpad koji se odlaže na divlja odlagališta
- Nepovratno uništavanje prirodnih resursa!

**Redoviti odvoz 1x godišnje (22.3.2024.)
Moguć dodatni odvoz prema zahtjevu
(Eko-Flor Plus).**

OSTALE VRSTE OTPADA: EE OTPAD

- Sadrži velik broj različitih komponenata opasnih za okoliš (živa, kadmij, krom, brom, olovo, arsen, azbest i dr.)
- EE otpad iz kućanstava (hladnjaci, zamrzivači, perilice i sušilice rublja, perilice posuđa, štednjaci, električni radijatori, termo-akumulacijske peći, klima-uređaji, TV prijamnici i drugi EE otpad)
- Moguća besplatna predaja
(trgovine, koncesionar, reciklažna dvorišta)

EE otpad je
najbrže rastuća
vrsta otpada!

MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE

- Stalno smješteno na parkiralištu u Zagrebačkoj ulici
- Moguća predaja manja količina odvojeno prikupljenog otpada:
 - Stakla
 - Papira
 - Kartona
 - Plastike
 - Višeslojne ambalaže
 - Boca pod pritiskom
 - Odjeće
 - Obuće
 - Starih baterija
 - Metala.

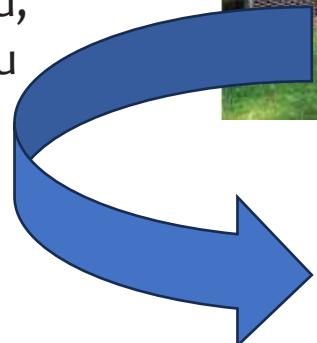
OSTALE VRSTE OTPADA: BIOOTPAD

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Moguće ga je zbrinuti u procesu **kućnog kompostiranja**.

KOMPOSTIRATI SMIJEZO:

Listove, koru te ostatke voća i povrća, ljske od jaja, talog kave, vrećice čaja, lišće, suho granje, uvelo cvijeće, piljevinu, koru drveta, slamu, pokošenu travu...

KOMPOST

KOMPOSTIRATI NE SMIJEZO:

Lijekove, sadržaj vrećice iz usisavača, pelene, pepeo, izmet pasa i mačaka, kosti, masnoće, kuhanu hranu, mliječne proizvode, tekućine, jela od mesa i ribe, osjemenjeni korov, bolesne biljke, lišće oraha, drvo koje je bilo bojano ili lakirano, biootpad koji je bio u dodiru s naftom, benzinom, uljanim i zaštitnim bojama i pesticidima...

KAKO KOMPOSTIRATI?

- Na dno kompostera staviti usitnjeno granje (visina sloja do 15 cm)
- Dodati sloj lišća te slojeve usitnjenog (do 5 cm) i izmiješanog biootpada
- Između slojeva biootpada nasuti tanki sloj vrtne zemlje ili svježeg komposta
- Ukoliko komposter nema vlastiti poklopac, kompostnu hrpu prekriti materijalom (jutena vreća, slama i sl.) koji propušta zrak, smanjuje isušivanje i gubitak topline, onemogućava ispiranje hranjivih sastojaka te sprječava raznošenje vjetrom
- Poslije 6 do 12 mjeseci kompost je zreo te ga treba prosijati. Veće komade koji su ostali na situ treba vratiti u proces kompostiranja.

Jednogodišnje kompostiranje može smanjiti emisije štetnih stakleničkih plinova koje godišnje proizvede vaše električno kuhalo ili vaša perilica za tri mjeseca.

Drveni

Plastični

Žičani

ZAŠTO ODRŽIVO GOSPODARITI OTPADOM?

Uštede u kućanstvu

Otvaranje novih radnih mesta

Pozitivan učinak na okoliš i ljudsko zdravlje

Smanjena potrošnja neobnovljivih izvora (nafta, rudače) i prirodnih resursa (drvo)

Postizanje ciljeva EU

ZAŠTO ODRŽIVO GOSPODARITI OTPADOM?

- Energija koja se uštedi recikliranjem 1 staklene boce dovoljna je da žarulja snage 60 W svijetli 4 sata, računalo radi 30 minuta, a televizor 20 minuta!
- Odvojenim sakupljanjem otpada moguće je za svakih 10.000 tona otpada stvoriti:
 - = 36 novih radnih mesta (recikliranje)
 - = 296 novih radnih mesta (ponovna uporaba)
- Recikliranjem 1 aluminijске limenke moguće je uštedjeti dovoljno energije za gledanje jednog filma na LED televizoru.
- U 1 toni otpadnih računala nalazi se više zlata nego što je moguće dobiti iz 17 tone rude zlata.

ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE...

Sakupljanjem plastičnih čepova možete pomoći djeci oboljeloj od leukemije i limfoma da nabave skupcijene lijekove. Potrebno je samo ubaciti čepove u kutiju i poslati na adresu Udruge oboljelih od leukemije i limfoma Hrvatske u Čakovcu. Stavite kutije negdje na vidno mjesto da vas podsjeti da plastične čepove (svih vrsta) ne bacite u smeće.

Adresa:

UDRUGA OBOLJELIH OD LEUKEMIJE I LIMFOMA
Ul. Josipa Jurja Strossmayera 9, 40000, Čakovec

www.uoll.hr

UOLL od 2014. godine provode akciju „Plastičnim čepovima do skupih lijekova“ i do sada su prikupili preko 420.000 kg plastičnih čepova i predali ovlaštenim otkupljivačima.

SAŽETAK

ZAŠTITA OKOLIŠA I
ZDRAVLJA LJUDI

SPRJEČAVANJE I
OPORABA

VRIJEDNI
MATERIJALI

**Hvala na
pažnji!**

Pitanja?

KONTAKTI:

Općina Čađavica:
opcina.cadjavica@vt.ht.hr

EKO-FLOR PLUS d.o.o.:
Mokrice 180/C, 49243 Oroslavje
Tel: +385 49 587 810
Faks: +385 49 249 240
e-mail: info@eko-flor.hr